

حسابداری شرکتها (1) - آرش الهی شیروان

دانشگاه فنی و حرفه ای حراسان شمالی آموزشکده فنی پسران شیروان

برنامه درسی جلسه سوم:

موضوع: آشنایی با شرکت های تضامنی - تشکیل و سرمایه گذاری

انواع حساب ها- تشکیل مستقیم - تشکیل غیر مستقیم

گردآورنده: آرش الهی شیروان

برنامه درسی جلسه چهارم:

موضوع: آشنایی با شرکت های تضامنی

خرید و فروش در شرکت های تضامنی- سرمایه گذاری مجدد - برداشت شرکا- وام شرکا

گردآورنده: آرش الهی شیروان

برنامه درسی جلسه پنجم:

موضوع: تفسیم سود در شرکت های تضامنی

روش اول: استفاده از نسبتها - روش دوم تخصیص پاداش برای بعضی از شرکا - روش سوم تخصیص سود برای سرمایه

گردآورنده: آرش الهی شیروان

تمرین های تحویلی

دانشجویان عزیز مثالهایی که در پایان این جزوه قرار دارد را حل کرده و در اولین جلسه تحویل دهید.

در صورت سوال به شماره واتساپ من پیام ارسال نمایید.

آموزشکده فنی پسران شیروان (پروفسور حسابی)

گروه حسابداری

حسابداری شرکتها (1)

مدرس آرش الهی شیروان

حسابداری شرکتها (1) - آرش الهی شیروان

حسابداری شرکتها(1) - آرش الهی شیروان

تعداد واحد: 3

نوع واحد: نظری

هم نیاز: حقوق تجارت

هدف: ایجاد توانایی در انجام عملیات حسابداری شرکت‌های غیر سهامی

سرفصل دروس: نظری 48 ساعت

الف. شرکت‌های غیرسهامی

1. تشکیل شرکت و سرمایه گذاری
2. انواع موافقتنامه های تقسیم سود
3. تغییرات در سرمایه گذاران و سرمایه شرکت (ورود و خروج شریک)
4. انحلال و تصفیه

ب. شرکت‌های عملی:

- مفهوم شرکت‌های عملی، ثبت عملیات در دفاتر شرکاء، تصفیه صورتحساب آماری و تعیین سهم سود و زیان هریک از شرکاء و ثبت آن، نحوه ی دریافت و پرداخت نهایی بین شرکاء

فصل اول :

تشکیل شرکت و سرمایه گذاری

جلسه سوم

تعریف شرکت تضامنی: شرکتی است که بین دو یا چند نفر برای امور تجاری خاص تشکیل می گردد و از مهمترین ویژگیهای آن این است که مسئولیت شرکاء در این شرکت نامحدود است بدین مفهوم که چنانچه داراییهای شرکت برای پرداخت بدهیها کافی نباشد تمامی شرکاء مسئول پرداخت تمامی بدهیها می باشند.

نحوه ی تشکیل شرکتهای تضامنی:

1- شرکت نامه شامل نام شرکت، موضوع فعالیت، مدت فعالیت، مشخصات شرکاء و نحوه ی

تقسیم سود باید تنظیم و به تصویب شرکاء رسیده باشد.

2- سرمایه نقدی پرداخت و سرمایه غیرنقدی تقویم و تسلیم گردد.

انواع حساب ها:

در شرکتهای تضامنی علاوه بر حسابهایی که در موسسات انفرادی وجود دارند حسابهای زیر نیز

بکارگیری می شوند:

1. حساب سرمایه های شرکاء:

به تعداد شرکاء حساب سرمایه در دفترکل افتتاح می گردد که ممکن است به دلیل لزوم ثبت در اداره

ثبت شرکتهای ثابت باشد و یا عدم الزام قانونی به ثبت آن متغیر باشد در حالت اخیر تمامی تغییرات در حقوق

شرکاء به این حساب انتقال می یابد به عبارتی سود و زیان سهم شرکاء، برداشت های شرکاء، پاداشهای متعلق

به آنان و از این قبیل به حساب سرمایه انتقال می یابد.

2. حساب جاری شرکاء:

چنانچه سرمایه ثابت باشد تغییرات درحقوق شرکاء را در این حساب ثبت می کنید این حساب ماهیت

ثابتی ندارد هرگاه رویدادی موجب افزایش حقوق شریک گردد این حساب بستانکار شده و بلعکس رویدادهای

مؤثر در کاهش حقوق شریک این حساب را بدهکار می نماید در هر دو صورت مانده این حساب جزو صورت حساب سرمایه می باشد که اگر بستانکار بود موجب افزایش و اگر بدهکار بود موجب کاهش سرمایه شریک خواهد شد.

3. حساب برداشت شرکاء:

به تعداد شرکاء در دفتر کل حساب برداشت افتتاح شده و برداشتهای شخصی در این حسابها ثبت می شود که به دلیل موقت بودنش در پایان هر دوره مالی با حساب جاری یا سرمایه شریک یا شرکاء بسته خواهد شد.

4. تقسیم سود:

در شرکتهای تضامنی همانند مؤسسات انفرادی تمام درآمدها و هزینه ها با خلاصه حساب سود و زیان بسته می شود اما مانده این حساب با تقسیم سود بسته خواهد شد که پس از تعیین سهم هر شریک خود این حساب نیز با جاری ها و یا سرمایه های شرکاء بسته می شوند.

ثبتهای حسابداری:

الف) تشکیل مستقیم:

سرمایه گذاری اولیه :

همانند مؤسسات انفرادی در زمان تشکیل شرکت داراییهای تحویل گردیده به شرکت بدهکار شده و حساب های سرمایه شرکاء بستانکار میگردد.

مثال: «الف» با یک میلیون ریال وجه نقد و 500/000 ریال ائانه یک شرکت تضامنی را با «ب»

تشکیل داد بطوریکه «ب» با 800/000 ریال وجه نقد و 600/000 کالا تحویل شرکت داده ثبت حسابداری این رویداد به فرم زیر است:

بستانکار	بدهکار	شرح
	1/800/000	وجه نقد
	500/000	اثاثه
	600/000	موجودی کالا
1/500/000		سرمایه الف
1/400/000		سرمایه ب

بابت تشکیل شرکت

ب) تشکیل غیرمستقیم:

در مواردی ممکن است شرکاء هر یک دارای شرکتهای انفرادی جداگانه ای باشند و تصمیم بگیرند که مؤسسات خود را با هم ادغام نموده و یک شرکت را تشکیل دهند که در این صورت دو حالت زیر قابل پیش بینی است.

حالت اول_ ادغام مؤسسات به ارزش دفتری:

در این صورت دارایی ها، بدهی ها و سرمایه ها عیناً در دفتر شرکت تضامنی ثبت می گردند که بدین منظور داراییها مشابه را با هم جمع نموده و داراییها غیرمشابه را نیز می نویسیم. در این حالت چون ارزش مورد توافق همان ارزش دفتری است سرمایه های شرکاء در شرکت تضامنی همان سرمایه مؤسسه انفرادیشان می باشد.

حالت دوم_ ارزیابی و برآورد دارایی ها با قیمت روز:

چون صورت های مالی براساس اصل بهای تمام شده تنظیم می گردند قیمت هایی که در ترازنامه ها منعکس می گردند ممکن است با ارزش روز دارایی ها تفاوت عمده ای داشته باشند که در چنین شرایطی

شرکاء ترجیح می دهند داراییها خود را با قیمت روز در دفاتر شرکتهای تضامنی به ثبت برسانند که در این صورت لازم است سرمایه هر شریک را با توجه به قیمت های روز داراییهایشان مجدداً محاسبه نمود.

مثال: ترازنامه های دو مؤسسه انفرادی «ج» و «د» در 82/7/1 به صورت زیر بوده اند.

شرح	«ج»	«د»	شرح	«ج»	«د»
وجه نقد	500/000	400/000	حسابهای پرداختی	550/000	750/000
موجودی کالا	300/000	200/000	اسناد پرداختی	250/000	150/000
اثاثه (خالص)	200/000	400/000			
سایر داراییها	1/000/000	800/000	سرمایه	1/200/000	900/000
جمع	2/000/000	1/800/000	جمع	2/000/000	1/800/000

در این تاریخ صاحبان دو مؤسسه تصمیم گرفتند که با ترکیب یکدیگر یک شرکت تضامنی را تشکیل

دهند.

مطلوب است:

اولاً ثبت حسابداری

ثانیاً تنظیم ترازنامه بلافاصله بعد از تشکیل شرکت با دو فرض زیر:

فرض 1: ترکیب (ادغام) به ارزش دفتری صورت پذیرد

فرض 2: داراییها به صورت زیر ارزیابی شدند.

شرح	ج	د	تغییرات	ج	د
وجه نقدی	500/000؟	400/000؟		-----	-----
موجودی کالا	390/000	260/000		+6/000	+90/000

-80/000	-50/000	320/000	150/000	اثاثه
+180/000	+350/000	980/000	1/350/000	سایر دارایی ها
+160/000	+390/000	1960/000	2/390/000	

فرض اول:

بستانکار	بدهکار	شرح
	900/000	وجه نقد
	500/000	موجودی کالا
	600/000	اثاثه
	1/800/000	سایر داراییها
1/300/000		حسابهای پرداختی
400/000		اسناد پرداختی
1/200/000		سرمایه «ج»
900/000		سرمایه «د»
		بابت تشکیل شرکت

82/7/1

ترازنامه بلافاصله بعد از تاسیس (فرض 2)

<u>مبلغ</u>	<u>شرح</u>	<u>مبلغ</u>	<u>شرح</u>
1/300/000	حسابهای پرداختی	900/000	وجه نقد
400/000	اسناد پرداختی	500/000	موجودی کالا
1/200/000	سرمایه «ج»	600/000	اثاثه
<u>900/000</u>	سرمایه «د»	<u>1/800/000</u>	سایر داراییها
3/800/000	جمع	3/800/000	جمع

فرض دوم:

بستانکار	بدهکار	شرح
	900/000	وجه نقد
	650/000	موجودی کالا
	470/000	اثاثه
	2/330/000	سایر داراییها
1/300/000		حسابهای پرداختی
400/000		اسناد پرداختی
1/590/000		سرمایه «ج»
1/060/000		سرمایه «د»
		بابت تشکیل شرکت

$$\text{سرمایه ج} = 2/390/000 - 800/000 = 1/590/000$$

$$\text{سرمایه د} = 1/960/000 - 900/000 = 1/060/000$$

82/7/1

ترازنامه بلافاصله بعد از تاسیس (فرض 2)

<u>مبلغ</u>	<u>شرح</u>	<u>مبلغ</u>	<u>شرح</u>
1/300/000	حسابهای پرداختی	900/000	وجه نقد
400/000	اسناد پرداختی	650/000	موجودی کالا
1/590/000	سرمایه «ج»	470/000	اثاثه
<u>1/060/000</u>	سرمایه «د»	<u>2/330/000</u>	سایر داراییها
4/350/000	جمع	4/350/000	جمع

جلسه چهارم

خرید و فروش کالا:

در شرکتهای تضامنی که به خرید و فروش کالا اشتغال می ورزند همانند مؤسسات انفرادی با توجه به نوع معامله (نقدی یا نسبیه ای) و سیستم نگهداری موجودی کالا ثبت های مناسب انجام می گردد در مثال زیر این روش ها توضیح خواهد شد.

مثال: در یک شرکت تضامنی تعداد 20 واحد کالا به قیمت هر واحد 5/000 ریال موجود بوده است در طی یک ماه خرید و فروش های زیر صورت پذیرفته است.

6/5- خرید 10 واحد به نرخ 5200 ریال هزینه حمل برای هر واحد 100 ریال نسبیه 30 روزه با 2%

تخفیف نقدی

6/20- فروش 25 واحد با نرخ 6500 ریال 50% نقد و 50% نسبیه

6/21- خرید نقدی 20 واحد با نرخ 5500 ریال و هزینه حمل برای هر واحد 110 ریال

6/29- فروش 22 واحد به طور نقد با 20% سود

مطلوب است: ثبت های مربوط به خرید و فروش در هر دو سیستم دائمی و اداری با دو فرض FiFo و

LiFo.

سیستم ادواری:

LiFo

FiFo

6/5 خرید 52/000

6/5 خرید 52/000

ح پرداختنی 52/000

ح پرداختنی 52/000

6/5	هزینه حمل 1/000	6/5	هزینه حمل 1/000
1/000	وجه نقد	1/000	وجه نقد
6/20	وجه نقد 81/250	6/20	وجه نقد 81/250
81/250	حسابهای دریافتنی	81/250	حسابهای دریافتنی
162/500	فروش	162/500	فروش
6/21	خرید 110/000	6/21	خرید 110/000
110/000	وجه نقد	110/000	وجه نقد
6/21	هزینه حمل 2/200	6/21	هزینه حمل 2/200
2/200	وجه نقد	2/200	وجه نقد
6/29	وجه نقد 144/000	6/29	وجه نقد 143/400
144/000	فروش	143/400	فروش

سیستم دائمی (در سیستم دائمی هزینه حمل به حساب موجودی کالا اضافه می شود)

LiFo		FiFo	
6/5	موجودی کالا 52/000	6/5	موجودی کالا 52/000
52/000	ح پرداختنی	52/000	ح پرداختنی
6/5	موجودی کالا 1/000	6/5	موجودی کالا 1/000
1/000	وجه نقد	1/000	وجه نقد

81/250 وجه نقد 6/20 81/250 وجه نقد 6/20

81/250 حسابهای دریافتنی 81/250 حسابهای دریافتنی

162/500 فروش 162/500 فروش

110/000 خرید 6/21 110/000 خرید 6/21

110/000 وجه نقد 110/000 وجه نقد

ج) سرمایه گذاری مجدد:

همانند سرمایه گذاری اولیه حساب های سرمایه شرکاء افزایش یافته و حساب وجه نقد یا سایر داراییها نیز با بدهکار شدن افزایش می یابد.

مثال : «الف» و «ب» جهت سرمایه گذاری مجدد هر یک مبلغ 400/000 به حساب شرکت واریز نمودند ثبت این رویداد به شرح زیر خواهد بود.

بستانکار

بدهکار

شرح

800/000

وجه نقد

400/000

سرمایه «الف»

400/000

سرمایه «ب»

بابت سرمایه گذاری مجدد

د) برداشت شرکاء:

همانند مؤسسات انفرادی حساب برداشت هر شریک بعد از دریافت پول و یا سایر دارایی ها از شرکت بدهکار می گردد. ممکن است شرکاء توافق کنند که برای برداشت آنان سودی در نظر گرفته شود که در این صورت با توجه به نرخ تعیین شده، مبلغ برداشت و مدت آن، سود (بهره) محاسبه شده و از سهم هر شریک در صورت تقسیم سود کسر می گردد.

مثال: «الف» و «ب» به ترتیب در تاریخ های اول تیر (4/1) و اول مهر (7/1) مبالغ 600/000 و 450/000 ریل جهت مصارف شخصی از شرکت وجه نقد برداشت نموده.

مطلوب است:

1- ثبت این رویداد در دفتر روزنامه 2- محاسبه بهره برداشت ها با این فرض که نرخ مورد توافق 12% باشد.

بستانکار

بدهکار

شرح

600/000

برداشت «الف»

450/000

برداشت «ب»

1/050/000

وجه نقد

$$600/000 \times 12\% \times \text{—} = 54/000$$

بهره برداشت «الف»

$$450/000 \times 12\% \times \text{—} = 27/000$$

بهره برداشت «ب»

و) وام شرکاء:

شرکاء ممکن است جهت تأمین مالی شرکت بجای سرمایه گذاری مجدد، وام به شرکت بپردازند که در این صورت، حساب وجه نقد افزایش یافته (بدهکار) و حساب وام شریک مورد نظر نیز با بستانکار شدن افزایش خواهد یافت بر عکس این حالت ممکن است شرکت از نظر نقدینگی وضعیت مطلوبی داشته و به شرکاء وام پرداخت کند، در این صورت وام شرکاء همانند سایر مطالبات در سمت راست ترازنامه طبقه بندی خواهد شد. در هر دو حالت بهره نیز ممکن است محاسبه گردد که بایستی در دفاتر ثبت شود..

مثال: «الف» در تاریخ 10/1 مبلغ 6/000/000 ریال وام به شرکت پرداخت نمود. مدت این وام 6 ماهه و نرخ آن 10% تعیین گردید. «ب» در تاریخ 12/1 وامی به مبلغ 3/000/000 ریال از شرکت با نرخ 12% و 3 ماهه دریافت نمود. مطلوب است انجام کلیه ثبتهای حسابداری از ابتدا تا انتها.

1/10/1 x وجه نقد 6/000/000 1/12/1 x وام دریافتی از «ب» 3/000/000

وام پرداختنی 6/000/000 وجه نقد 3/000/000

بابت وام دریافتی از «الف» بابت پرداخت وام به «ب»

1/12/29 x هزینه بهره 150/000 1/12/29 x بهره دریافتنی 30/000

بهره پرداختنی 150/000 درآمد بهره 30/000

بابت شناسایی هزینه بهره «الف» بابت شناسایی درآمد بهره

2/03/31 x وام پرداختنی «الف» 6/000/000 2/02/31 x وجه نقد 3/090/000

بهره پرداختنی 150/000 وام دریافتنی 3/000/000

هزینه بهره 150/000 بهره دریافتنی 30/000

وجه نقد 630/000 درآمد بهره 60/000

بابت تسويه حساب وام «الف»

بابت تسويه حساب وام «ب»

$$6/000/000 \times \%10 \times 3/12 = 150/000$$

$$3/000/000 \times \%12 \times 1/12 = 30/000$$

$$3/000/000 \times \%12 \times 2/12 = 60/000$$

چلسه پنجم

فصل دوم:

انواع موافقتنامه های تقسیم سود

تقسیم سود

در شرکتهای تضامنی سود و زیان طبق شرکت نامه که معمولاً بر اساس یکی از روش های زیر می باشد بین شرکاء تقسیم می گردد.

روش اول - استفاده از نسبت ها:

چنانچه در شرکت نامه نسبت های سود و زیان شرکاء تعیین شده باشد جهت تقسیم سود کافی است که سود را تقسیم به نسبت ها نماییم.

مثال: سود خالص برای سال مالی 81 در شرکت تضامنی الف و شرکاء 6/000/000 ریال اعلام گردید

نسبت های سود و زیان به ترتیب 3، 2 و 1 برای «الف»، «ب»، «ج» می باشد.

مطلوب است: 1- محاسبه سود سهم هر شریک

2- تنظیم اسناد حسابداری بابت بستن حساب خلاصه سود و زیان و تقسیم سود.

بستانکار	بدهکار	شرح
	6/000/000	خلاصه سود و زیان
6/000/000		تقسیم سود
		بابت بستن خلاصه حساب سود و زیان
بستانکار	بدهکار	شرح
	6/000/000	تقسیم سود
3/000/000		سرمایه / جاری «الف»
2/000/000		سرمایه / جاری «ب»
1/000/000		سرمایه / جاری «د»

بابت بستن تقسیم سود

$$1+2+3=6 \quad \text{مجموع نسبتها}$$

$$3/6 \times 6/000/000 = 3/000/000 \quad \text{سهام الف}$$

$$2/6 \times 6/000/000 = 2/000/000 \quad \text{سهام ب}$$

$$1/6 \times 6/000/000 = 1/000/000 \quad \text{سهام ج}$$

روش دوم _ تخصیص پاداش برای بعضی از شرکاء و تقسیم باقی مانده سود طبق نسبتها

اگر در شرکت نامه برای یک یا چند نفر از شرکاء به دلیل فعالیت چشمگیر آنان یا نفوذ قابل ملاحظه آنان پاداشی در نظر گرفته شود لازم است که در حله اول پاداش آنان را در نظر گرفت و سپس باقیمانده سود و زیان را تقسیم به نسبت می کنیم. برای محاسبه پاداش یکی از دو روش زیر مرسوم است.

الف_ محاسبه پاداش بر مبنای سود قبل از کسر پاداش :

در این صورت کافی است که درصد پاداش را در مبلغ سود خالص ضرب نمائیم.

$$\text{سودخالص} \times \text{درصد پاداش} = \text{پاداش}$$

ب_ محاسبه پاداش بر مبنای سود خالص پس از کسر پاداش:

در این روش بایستی مبلغ پاداش را (که معلوم نیست) از سود خالص کسر نموده و سپس حاصل را در درصد پاداش ضرب نمود. به دلیل معلوم نبودن پاداش می بایستی یک معادله یک مجهولی تشکیل داد تا مبلغ پاداش محاسبه شود.

$$X = \text{پاداش}$$

$$X = (\text{سود خالص}) \times \text{درصد پاداش}$$

مثال: سود خالص در شرکت تضامنی «س» و «ش» مبلغ 7/500/000 ریال اعلام گردید. نسبت ها به

ترتیب 2 و 3، پاداش برای س 25% سود پس از کسر پاداش می باشد.

مطلوب است: 1_ تنظیم جدول تقسیم سود-2 ثبت حسابداری تقسیم شود(سرمایه ثابت است) .

$$X = (\text{سودخالص} - \text{پاداش}) \times \text{درصدپاداش}$$

$$X = 25\% \times (7/500/000 - X) \quad X = 1/875/000 - 25\% X = 125\% X = 1/875/000$$

$$X = \frac{1/875/000}{1.25} = 1/500/000 \quad \text{مبلغ پاداش س}$$

شرح	س	ش	جمع
سودخالص	-----	-----	7/500/000
پاداش شرکاء	1/500/000	-----	
باقیمانده سود	-----	-----	1/5000/000
سهم هرشریک	2/4000/000	3/6000/000	6/000/000
ازباقیمانده سود			
سهم نهایی	3/9000/000	3/6000/000	6/000/000
هرشریک ازسود			0

$$7/500/000 - 1/500/000 = 6/000/000$$

تقسیم سود 7/500/000

$$6/000/000 \times \frac{2}{6} = 2/400/000 \quad \text{سهم س ازباقیمانده سود} \quad \text{جاری شرکاء} \quad 3/900/000$$

$$6/000/000 \times \frac{3}{6} = 3/600/000 \quad \text{سهم ش ازباقیمانده سود} \quad \text{جاری شرکاء} \quad 3/6000/000$$

روش سوم - تخصیص سود برای سرمایه

به منظور تشویق شرکاء به سرمایه گذاری نقدی بیشتر ممکن است در شرکت نامه برای سرمایه ها سود

تضمین شده در نظر گرفته شود که در این صورت در مرحله اول باید سودهای سرمایه ها را محاسبه و تخصیص

داد سپس باقیمانده سود را همانند روش اول تقسیم به نسبت نمود در این خصوص نیز ممکن است یکی از دو حالت زیر رخ دهد:

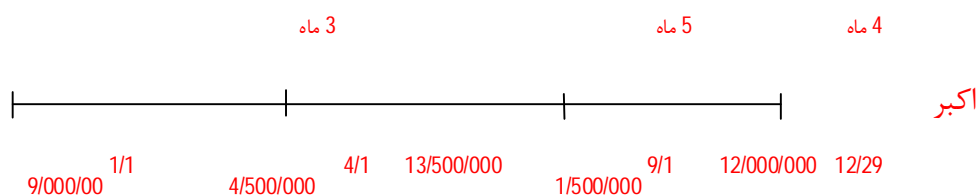
الف_ سرمایه های شرکاء در طول دوره ثابت باشد: در این موارد برای محاسبه سود تضمین شده فقط مبالغ سرمایه ها را در نرخ سود تضمین شده ضرب می کنیم.

ب _ سرمایه های شرکاء در طی دوره ثابت نباشد: چنانچه شرکاء در طی دوره مالی سرمایه گذاری مجدد نمایند و یا برداشت انجام دهند می بایستی میانگین موزون برای سرمایه های شرکاء محاسبه و سپس در نرخ سود تضمین شده ضرب نمود.

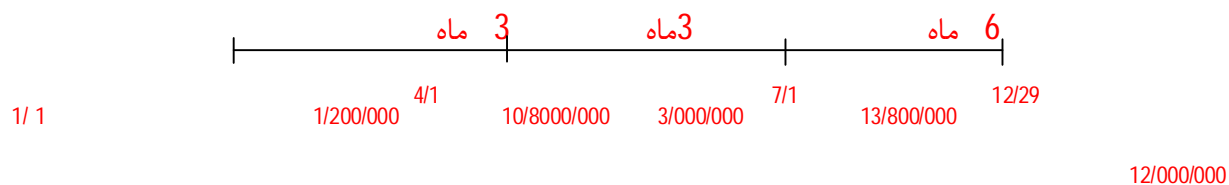
مثال: مانده های سرمایه های اکبر و اصغر در ابتدای دوره مالی به ترتیب 9/000/000 و 12/000/000 ریال بوده است در طی دوره تغییرات زیر رخ داده است.

سرمایه گذاری مجدد توسط شرکاء اکبر و اصغر به ترتیب در 4/1 و 7/1 به ترتیب 4/500/000 و 3/000/000 ریال، برداشت شرکاء نیز در تاریخ های 9/1 و 4/1 به ترتیب برای اکبر و اصغر مبالغ 1/500/000 و 1/200/000 ریال. نرخ سود تضمین شده برای سرمایه ها 12% و نسبت های سود و زیان 30% و 70% می باشد. سودخالص 9/600/000 ریال.

مطلوب است : 1- محاسبه میانگین موزون سرمایه. 2- محاسبه سود تضمین شده سرمایه 3- تنظیم جدول تقسیم سود.

$$[(9/000/000 \times 3) + (13/500/000 \times 5) + (12/000/000 \times 4)] / 12 = 11/875/000 \text{ میانگین سرمایه اکبر}$$

اصغر

سرمایه

میانگین

$$[(12/000/000 \times 3) + (10/800/000 \times 3) + (13/800/000 \times 6)] \div 12 = 12/600/000$$

$$11/875/000 \times 12\% = 1/425/000 \quad \text{سود تضمین شده اکبر}$$

$$12/600/000 \times 12\% = \text{-----} \quad \text{سود تضمین شده اصغر}$$

جمع	اصغر	اکبر	شرح
9/600/000	-----	-----	سودخالص
2/937/000	1/512/000	1/425/000	سود تضمین شده
6/663/000	-----	-----	مانده
6/663/000	4/664/100	1/998/900	سهام هریک از شریک از باقیمانده سود
0	6/176/100	3/423/900	سهام نهایی هر شریک

$$6/663/000 \times 30\% = 1/998/009$$

$$6/663/000 \times 70\% = 4/664/100$$

ترازنامه دو موسسه انفرادی امین و امیر در 89/06/31 بصورت زیر بوده اند:

ترازنامه

89/06/31

شرح	امین	امیر	شرح	امین	امیر
وجه نقد	600/000	300/000	حسابهای	600/000	550/000
موجودی کالا	400/000	300/000	پرداختنی	400/000	150/000
وسائط نقلیه	1/000/000	0	اسناد پرداختنی	2/500/000	1/300/000
سایر داراییها	1/500/000	1/400/000	سرمایه	3/500/000	2/000/000
جمع	3/500/000	2/000/000	جمع		

در این تاریخ صاحبان دو موسسه تصمیم گرفتند با ترکیب یکدیگر یک شرکت تضامنی را تشکیل دهند. مطلوبست: (1) ثبت حسابداری تشکیل شرکت، (2) تنظیم ترازنامه بلافاصله بعد از تشکیل شرکت با دو فرض زیر: فرض یک: ادغام به ارزش دفتری صورت گیرد. فرض دو: داراییها بصورت زیر ارزیابی گردد.

شرح	امین	امیر
وجه نقد	؟	؟
موجودی کالا	600/000	450/000
وسائط نقلیه	820/000	0
سایر داراییها	800/000	1/530/000
جمع	1/	

مانده حساب سرمایه زهره، شهره، و الهه در شرکت تضامنی الهه و شرکا در ابتدای سال 85 به ترتیب 120/000 ریال، 90/000 ریال و 140/000 ریال بوده است اگر سود ویژه شرکت تضامنی برای سال منتهی به 85/12/29، 60/000 ریال باشد سهم هر کدام از شرکا از سود ویژه شرکت تضامنی برای سال 85 طبق مفاد شرکتنامه محاسبه نمایید. ثبتهای روزنامه لازم با دو فرض که اولاً سرمایه متغییر باشد، ثانیاً سرمایه ثابت باشد.

مفاد شرکتنامه:

- 1) سالانه حق الزحمه به میزان 24/000 ریال به الهه اختصاص یابد.
- 2) سالانه پاداشی به میزان 10% سود پس از کسر پاداش به شهره تخصیص یابد.
- 3) سالانه بهره ای به میزان 10% نسبت به مانده اول دوره سرمایه شرکا تخصیص یابد.
- 4) مابقی سود و زیان به نسبت سرمایه اول دوره شرکا تخصیص یابد.
- 5) در صورتیکه در مثال فوق زیان خالص 10/000 ریال باشد، مطلوبست تنظیم جدول تقسیم سود و زیان.

سود یک شرکت تضامنی بین شرکاء آن «الف»، «ب» و «ج» به نسبت 2 و 5 و 7 تقسیم شده است، در صورتیکه سهم دومی 12/000 ریال بیشتر از سهم اولی باشد، سهم هر کدام را معین نمایید.

ایرج و پرویز که هر کدام صاحب یک فروشگاه لوازم یدکی می باشند، برای گسترش فعالیتهای خود تصمیم گرفتند در تاریخ 88/1/10 با ادغام فروشگاه های خود، شرکت تضامنی پرویز و شریک را تأسیس نمایند. ترازنامه هر یک از فروشگاه ها قبل از ادغام به شرح زیر می باشد:

ترازنامه به تاریخ 1388/1/10

شرح	پرویز	ایرج	شرح	پرویز	ایرج
وجوه نقد	500/000	400/000	حسابهای پرداختی	300/000	200/000
حسابهای دریافتی	200/000	100/000	سرمایه	1/100/000	800/000
موجودی کالا(خالص)	700/000				
ساختمان(خالص)	500/000				
جمع دارایی ها	1/400/000	1/000/000	جمع بدهی و سرمایه	1/400/000	1/000/000

در مورد دارایی ها و بدهی های دو فروشگاه توافق هایی به شرح زیر به عمل آمد:

1. ارزش موجودی کالای فروشگاه پرویز 900/000 ریال مورد توافق قرار گرفت.
 2. حساب های دریافتی فروشگاه پرویز 150/000 ریال مورد توافق قرار گرفت.
 3. ساختمان فروشگاه ایرج 700/000 ریال ارزیابی گردید و بقیه دارایی ها و بدهی ها عیناً مورد توافق قرار گرفت.
- مطلوب است: الف) ثبت حسابداری ادغام موسسات (یا ارزیابی دارایی ها)، ب) تنظیم ترازنامه شرکت تضامنی

مانده ابتدای دوره سرمایه آقایان الف و ب به ترتیب 500/000 ریال و 300/000 ریال و سود سالجاری این شرکت بالغ بر 240/000 می باشد. شرکتنامه شرکت در رابطه با تقسیم سود و زیان نکات زیر را بیان می دارد:

1. بهره ای معادل 5% به مانده ابتدای دوره سرمایه تعلق می گیرد.
 2. حقوق سالیانه معادل 70/000 ریال برای آقای الف و 50/000 ریال برای آقای ب منظور گردید.
 3. پاداشی به آقای ب معادل 20% سود شرکت بعد از کسر پاداش تخصیص یابد.
 4. باقی مانده سود به نسبت 25% و 75% به ترتیب بین آقایان الف و ب تقسیم می گردد.
- مطلوب است: الف) تنظیم جدول تقسیم، ب) ثبت حسابداری تقسیم سود (سرمایه ثابت باشد).